

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Управління фінансовим забезпеченням підприємства є важливою складовою частиною загальної системи в управлінні його фінансовою діяльністю. Фінансовий стан підприємства характеризується забезпеченістю власним оборотним капіталом, станом запасів товарно-матеріальних цінностей, станом та динамікою дебіторської і кредиторської заборгованості, оборотністю коштів, платоспроможністю та іншими підсумками фінансово-господарської діяльності підприємства, які дозволяють дати оцінку досягнутим результатам, зробити висновки про рівень фінансово-економічного стану та про наявність нереалізованих внутрішньогосподарських резервів. Ефективна діяльність підприємств у довгостроковій перспективі, забезпечення високих темпів їхнього розвитку і підвищення конкурентноздатності в значній мірі визначаються рівнем їхнього фінансового потенціалу, якістю управління їхньою фінансовою діяльністю та рівнем їх фінансового забезпечення.

Метою дослідження є аналіз поняття фінансового забезпечення та визначення стану підприємства при якому рівень фінансового забезпечення можливо визначати як достатній.

Фінансове забезпечення значною мірою визначає ефективність функціонування суб'єктів господарювання будь-якої галузі економіки. Аналізуючи останні наукові дослідження та публікації можна відзначити зацікавленість вивчення та встановлення нових способів і підходів до фінансового забезпечення підприємства.

В економічній літературі досить широко використовується поняття «фінансове забезпечення». Питанням фінансового забезпечення господарської діяльності підприємств присвячені роботи як вітчизняних, так і закордонних фахівців у галузі фінансів суб'єктів господарювання, серед яких слід відмітити І. Бланка, Н. Карданську, М. Гончарова, О. Кириленко, Л. Павлову та інших.

Проте сьогодні характеризується відсутністю єдиного методичного підходу до визначення фінансового забезпечення. Українська фінансова наука не дає однозначної відповіді на питання змісту фінансового забезпечення, розглядаючи його як потік фінансових ресурсів, метод фінансового механізму, сукупність складових елементів [1]. Розбіжності у визначенні фінансового забезпечення підприємства дозволили виокремити два основні підходи до тлумачення його сутності: перша група науковців визначають його як забезпеченість підприємства фінансовими ресурсами, друга — як процес управління капіталом.

Під повним фінансовим забезпеченням підприємства розуміється такий фінансовий стан, що характеризується, по-перше, збалансованістю та якістю сукупності фінансових інструментів, технологій і послуг, які використовуються підприємством, по-друге, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз, по-третє, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію його фінансових ресурсів, по-четверте, забезпечувати розвиток цієї фінансової системи [2].

З іншого боку, абсолютне фінансове забезпечення підприємства може визначатися, як стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів підприємства, що виражається у високих значеннях фінансових показників прибутковості й рентабельності бізнесу, структури його капіталу, норми дивідендних виплат за цінними паперами, а також курсової вартості його цінних паперів як синтетичного індикатора поточного фінансово-господарського стану підприємства і перспектив його розвитку [3].

Проведене дослідження дало можливість виділити власне визначення дефініції «фінансове забезпечення» — як процес управління капіталом, його розподіл та використання з метою забезпечення ефективного існування та рентабельної роботи підприємства. Це поняття об'єднує два основні наукові підходи, та відрізняється тим, що визначає фінансове забезпечення як процес та стан одночасно та підкреслює кінцевий результат цього процесу.

Фінансове забезпечення підприємства вимагає постійного управління з метою досягнення оптимального складу та структури його джерел. Обов'язковим етапом у цьому управлінні є визначення стану фінансового забезпечення, яке повинно проводитися в тісному взаємозв'язку з діагностикою господарських показників діяльності підприємства. Від ефективності цього процесу залежить багато в чому подальша виробничо-господарська діяльність підприємства, оскільки нестача фінансових ресурсів може практично повністю паралізувати всю діяльність суб'єкта господарювання. Важливою умовою фінансового забезпечення підприємства є диверсифікація його активів та гармонійний розвиток усіх сфер його діяльності [4].

Фінансове забезпечення спрямоване на вирішення таких основних завдань:

- фінансування поточної виробничо-господарської діяльності;
- пошук резервів збільшення доходів, прибутку, підвищення рентабельності та платоспроможності;
- виконання фінансових зобов'язань перед іншими суб'єктами підприємництва, бюджетом, банками;
- мобілізація фінансових ресурсів в обсязі, необхідному для фінансування виробничого розвитку, збільшення власного капіталу;
- контроль за ефективним, цільовим розподілом та використанням фінансових ресурсів.

Для ефективного управління необхідно правильно оцінювати рівень фінансового забезпечення. Система показників оцінки фінансового забезпечення повинна відображати фінансовий стан підприємства у довгостроковій перспективі, тобто його можливість підтримувати свою платоспроможність протягом тривалого періоду. Система показників має характеризувати загальну фінансову структуру підприємства і ступінь його залежності від кредиторів та інвесторів.

Оцінювання поточного рівня фінансового забезпечення підприємства здійснюється за такими напрямками:

- аналіз фінансової звітності підприємства (дослідження ліквідності, рентабельності, структури прибутку та витрат тощо);
- аналіз конкурентоспроможності підприємства;
- аналіз асортименту продукції підприємства;
- аналіз кваліфікації та потенціалу персоналу, системи управління підприємством;
- аналіз теперішньої та прогнозованої вартості капіталу;
- аналіз поставок і клієнтури підприємства;
- аналіз кредитної політики суб'єкта господарювання;
- аналіз динаміки цінних паперів підприємства тощо.

Управління фінансовим забезпеченням повинно бути спрямоване на встановлення оптимального рівня власних та залучених коштів, пошук зовнішніх та внутрішніх ризиків та зменшення їх впливу, збільшення рентабельності діяльності підприємства.

Виходячи з цього, можемо визначити, що достатній рівень фінансового забезпечення визначається як такий стан підприємства, при якому використання власного та залученого капіталу підприємства є настільки ефективним, що підприємство є незалежним від зовнішніх ризиків та конкурентоспроможним, його діяльність є рентабельною та прибуток має тенденцію збільшуватися.

Список літератури

1. Мацьків В. В. Теоретичні основи фінансового забезпечення підприємств //Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 5. – С. 351-356.
2. Єрмошенко М. М. Економічні та організаційні засади забезпечення фінансової безпеки підприємства : препринт наукової доповіді / М. М. Єрмошенко, К. С. Горячова, А. М. Ашуев; [за наук. ред. М. М. Єрмошенка]. – К. : Національна академія управління. 2005
3. Основи економічної безпеки. / [за наук.ред. Е. А. Олейникова]. – М. : ПАТ «Бізнес-школа «Інтел-Синтез», 1997. – 288 с.
4. Frolova L., Pohodina V. Modern Science — Moderní věda. — Praha. — Česká republika, Nemoros. — 2019. — № 3. С.55-62